

ských desk, pak-li vskutku podle obsahu listiny, na základě které je vtěleno, je to reální břemeno, jak je myslí § 48 náhr. zák., což při úplně nejasném smyslu zápisu bezpečně posouditi nelze. Bude tedy v tomto bodě třeba opatřiti opis vkladní listiny neb aspoň příslušné statě její. Ovšem toto břemeno v otázce, může-li si vlastník na dále činiti příslušnou srážku, nepatří na pořad cit. §u 34, nýbrž na pořad práva. Doložiti sluší, že stěžovatel sice výslovně nenavrhoval, by uhražovací kapitál za příslušnou kvotu patronátních břemen byl vyšetřen a odpočten — to navrhoval jen ohledně břemene pol. C 2 cit. vložky zemských desk — avšak z jeho návrhu a obsahu jeho stížnosti je patrné, že i k tomu směřuje, a mimo to je to jako méně ve více obsaženo i v jeho návrhu, by byl sprostěn kvoty patronátních břemen vypadající na převzaté nemovitosti, při němž má za to, že, když se církevní ústavy vzdaly nároku na přejímací cenu, vzdaly se tím i téže kvoty, což ovšem je mylné, neboť naopak finanční prokuratura výslovně prohlašovala, že jí stačí zbytek statku jako jistota za celé břemeno, a dala jasně na jevo, že se církevní ústavy nevzdávají z břemen ničeho, vyjma právě nároku na přejímací cenu, což je přípustno (§ 11 náhr. zák.).

Čís. 6901.

Pozemková reforma.

Jde-li o odevzdání zabraných nemovitostí bez příslušenství, jest usnesení nařizující exekuci doručiti hned po jeho vynesení obyčejným způsobem, jde-li však také o současné odevzdání příslušenství nemovitostí, jest usnesení nařizující exekuci doručiti dlužníku teprve na místě samém při výkonu exekuce. Stalo-li se již doručení, třebas s porušením předpisu zákona v cizím okresu, zůstává v platnosti.

Způsob výkonu odevzdání zabraných nemovitostí. Nemovitosti nelze odevzdati pouhým protokolárním prohlášením v cizím okresu. V takovém případě není však výkon zrušiti, nýbrž doplníti na správné odevzdání.

(Rozh. ze dne 15. března 1927, R I 205/27.)

Na stížnost dlužníka proti výkonu vyklizení a předání zabraných nemovitostí **e x e k u č n í s o u d** výkon zrušil, **r e k u r s n í s o u d** k rekursu Státního pozemkového úřadu zrušil napadené usnesení a nařídil prvému soudu, by nařídil doplnění výkonu, kdyby měl za to, že výkon nebyl úplným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu dlužníka, ale opravil napadené usnesení v ten rozum, že příkaz daný prvému soudci má zníti správně, že se mu ukládá, by nařídil doplnění výkonu, bude-li za to Státní pozemkový úřad žádati a to v té míře, v jaké úřad ten za to požádá.

D ů v o d y:

Co se týče výkonu rozeznávati dlužno v projednávaném případě doručení usnesení exekuci nařizujícího a provedení nařízené exekuce, a po-

dle toho pak posouditi, zda a jak dalece výkonný orgán pochybil. a) Co se týče doručení usnesení nařídil již soudce sám, by povinné straně doručeno bylo teprv při výkonu výkonným orgánem samým, při čemž však soudce zároveň nařídil výkonnému orgánu, by před výkonem vyrozuměl o termínu zástupce vymáhající strany a povinnou stranu, takže nelze chápati účel tohoto dvojího opatření sobě navzájem odporujícího. Výkonný orgán doručil usnesení v bydlišti dlužníka v klášteře T., tedy v soudním okrese T-ském, ačkoli nebýti onoho soudcova nařízení, byl by se do okresu T-ského byl vůbec nemusil odebírat, protože nemovitosti, o jichž vyklizení a odevzdání jde, jsou vesměs v okrese B-ském, tedy okresu soudcově, jak také předpis §u 20 náhr. zák. nutně předpokládá, když exekuce žádána býti musí u něho. Výkonný orgán byl tudíž k tomu, by výkon níže pod b) vyličený neprávem, jak mu sám první soudce ve svém napadeném zrušovacím usnesení vytýká, předsevzal v cizím okrese, sveden zřejmě jen nedostatečným pochopením onoho nařízení soudcova, by usnesení doručil sám při výkonu. Okresní soudy mají, co se týče doručení při exekuci podle §u 20 náhr. zák., různou praxi. Pravidelně doručují usnesení ihned obvyklým způsobem poštou, někdy, jako v projednávaném případě, teprve při výkonu na místě samém. V projednávaném případě také Státní pozemkový úřad hájil v rekursu stanovisko, že prý doručení státi se má při výkonu a že povinná strana před výkonem o exekuci vyrozuměna býti nesmí. Vzhledem k této různosti názorů dlužno vyšetřiti, co dle zákona míti jest za správné. Aby doručení stalo se teprv na místě samém při výkonu, nařizuje zákon výslovně toliko v §u 253 poslední odstavec ex. ř. při zabavení movitých věcí. Důvod předpisu je ten, že by dlužník, vyrozuměn byv o exekuci předem, mohl movité věci exekuci podléhající v mezičase odkliditi. Týž důvod platí však i v případě, že jde o odebrání movitých věcí podle §u 346 a násl. ex. ř., neboť i tu je stejná možnost odklizení, a proto, ačkoli to zde zákon výslovně nenařídil, přece to praxe zavedla, a tak v knize formulářů jest při vzorci čís. 323/183 k tomuto §u se vztahujícím nařizeno, by doručení dlužníku stalo se teprv při výkonu. To tedy platí při exekuci na movité věci vůbec. Ale jiná věc je, jde-li o věci nemovité, které dle povahy své nemohou býti odklizeny. Tu není této opatrnosti třeba a není proto také nikde předepsána. Pokud jde zvláště o veliké soubory, jichž vyklizení vyžaduje velikého aparátu a mnoho času, tu se přímo doporučuje, by povinná strana byla včas, pokud možno hned, vyrozuměna, by přípravy k vyklizení učiniti mohla, a to platí obzvláště pro exekuci na vyklizení nemovitostí v pozemkové reformě, kde bude spolupůsobení exekutovo při vyklizení, když už ne naprosto nutné, tedy aspoň pravidelně v nejvyšší míře žádoucí, a to aspoň tak, když by už neopatřil vyklizení svých věcí sám, tak aspoň aby je převzal, ježto by jinak výkonný orgán musil učiniti opatření za příčinou jich jinakého uschování, jak to zákon v předpisu exekučního řádu, o němž hned bude řeč, nařizuje. Podle §u 20 náhr. zák. má se vyklizení a odevzdání výpověděných nemovitostí předsevzítí podle předpisů exekučního řádu, tedy podle §u 349 ex. ř., jenž o doručení nic nenařizuje, ale přece výslovně předpisuje, že, má-li se odevzdati s ne-

movitostí zároveň též její příslušenství, má se pokračovati podle §u 346 ex. ř., jenž vyžaduje doručení teprv na místě samém při výkonu. Výsledek tohoto šetření je tedy tento: a) Jde-li podle obsahu exekučního návrhu pouze o odevzdání nemovitostí bez příslušenství, dá soudce usnesení doručiti hned po jeho vynesení obyčejným způsobem, pravidelně tedy poštou; b) jde-li však také o současné odevzdání příslušenství, zejména takového, jež není s nemovitostí nerozlučně spojeno, jako dobytka, náradí a jiného fundu instruktu (§ 53 a násl. náhr. zák.), nařídí soudce, by dlužníku doručeno bylo usnesení teprv na místě samém při výkonu. K tomu měl by přihlížeti již Státní pozemkový úřad ve své exekuční žádosti a zaříditi její obsah tak, by soudce nemohl býti na pochybnostech, oč půjde, a co tedy naříditi. Ale, když se doručení již stalo, třeba s porušením předpisu zákona (§§ 32, 33 j. n.), v cizím okresu, platí (§ 2 č. 10 nesp. pat.), poněvadž podstatné je jen doručení, kdežto otázka, kde a jak, náleží k nepodstatným formalitám, jež úkon nečiní neplatným.

b) Co se týče výkonu, vyložil nejvyšší soud způsob, jak se při odevzdání nemovitosti ve smyslu §u 349 ex. ř. (bod 141—143 instr. pro výkonný orgán) má pokračovati, podrobně v rozhodnutí č. 5137 sb. n. s., na něž se odkazuje. Tam se opřeno sice o § 315 obč. zák., jenž jedná o odevzdání (nabytí držby) s vůlí posavadního držitele, o jaké jde i zde, ježto odevzdává soud (výkonný orgán) jménem exekuta a za něho, tedy jde vždy, i když exekut nepředěšel exekuci a neodevzdal dobrovolně, o odevzdání, nabytí předáním se strany druhé, a nikoli o nabytí jednostranné, svémocné a není tedy třeba, by se každá část celku zvláště odevzdávala, nýbrž stačí odevzdání úhrnkem. Nicméně není tomu přece tak, jak to pojal výkonný orgán v projednávaném případě, že by se mohlo odevzdávati pouhým prohlášením. To bylo v rozhodnutí čís. 5137 výslovně prohlášeno za nepřipustné a řečeno výslovně, že se výkonný orgán musí s nabyvatelem odebrati na místo samé do dvora nebo statku, k němuž nemovitosti přejímané patří, a tam že se odevzdání státi musí, že však není třeba na každý jednotlivý pozemek vstupovati nebo jej zcela obcházeti, leda že by toho odstranění svršků neb lidí exekutových z pozemku vyžadovalo. Umožňuje-li totiž § 315 obč. zák. odevzdání úhrnným aktem, tak přece zase nejde to tak daleko, aby úplně puštěn byl se zřetele § 312 obč. zák., jenž vyžaduje akt na místě samém. Jestliže tedy výkonný orgán neodebral se se zástupcem Státního pozemkového úřadu na místo samé do obcí, kde se nemovitosti vypověděné nalézají, ale odevzdal je pouhým protokolárním prohlášením sepsaným v okresu cizím, je to nesprávné a musí býti napraveno. To však neznamená, že to, co se stalo, má býti zrušeno, nýbrž že má býti na správný odevzdací akt doplněno. Proto správně rozhodl rekursní soud, neboť nelze seznati, proč by neúplný akt měl býti zrušen na místo doplněn. Není ani to, co se stalo, beze všeho právního účinku, neboť prohlášením, že se nemovitosti odevzdávají přejímateli, jistě zakázána exekutu všechna dispoice nemovitostmi těmi, a bylo by někdy dokonce nebezpečno, exekutovi zrušením toho aktu opět právo dispoice uvolňovati. Naopak zase přejímatel prohlášením tím byl autorisován, aby se fysické držby ujal, a

jestli tak učinil a nepřekáží mu v držbě ani exekut ani jeho lidé nebo svršky, má tedy plné držení nemovitostí, o něž jde, bylo by nové odevzdávání zbytečné a, je-li ho třeba, dlužno přenechatí úvaze Státního pozemkového úřadu, jenž nejlépe ví, je-li už v plné držbě fysické čili nic. Proto výrok rekursního soudu upraven tak, jak se stalo. Ke zrušení provedeného výkonu exekuce mohlo by dojíti jedině tehdy, kdyby výkon ten podle práva obstát nemohl, tedy na př. kdyby výkonný orgán byl odevzdal nemovitost nebo vůbec věc, jež předmětem exekuce nebyla, tedy na př. jiný pozemek exekutův, než které v exekučním návrhu byly uvedeny, zejména pozemek k převzetí neurčený nebo pozemek cizí vůbec nezabraný a pod. Ale něco takového se netvrdí a proto prvý soudce úplným právem výkon zrušil namísto aby nařídil jeho opravu a doplnění.

Čís. 6902.

Pozemková reforma.

Státní pozemkový úřad nemůže odvolati výpověď ze zabraného majetku konkludentními činy svých orgánů; rozhoduje pouze písemné vyřízení.

I kdyby výpověď byla dána vzhledem k předchozí dohodě neprávem, jest účinnou, vešla-li v právní moc; onu okolnost bylo namítati proti výpovědi samé, nikoliv teprve proti exekuci vyklizením ze zabraného majetku.

(Rozh. ze dne 15. března 1927, R II 77/27.)

Soud první stolice zamítl návrh majitele zabraného velko-statku, by exekuce vyklizením zabraného majetku byla prohlášena nepřipustnou. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatel zakládá svůj odpor proti povolené exekuci ve stížnosti na krajský soud, na kterou se v dovolací stížnosti odvolává, na to, že prý Státní pozemkový úřad konkludentními činy odvolal výpovědi, tvořící exekuční titul. Stěžovatel je tu na zásadním omylu, domnívaje se, že úřad tak jako soukromá strana může jednati i konkludentními činy. Pravda sice, že úřad a tudíž i Státní pozemkový úřad, uzavíraje smlouvy, má postavení strany, ale proto přece nepřestal co do způsobu svého jednání býti úřadem, a může prohlášení svá platně činiti i tu jen tak, jak to povaha jeho úřadu vyžaduje a dopouští a jak to na všeobecných normách pro úřední emanace a ve zvláštních předpokladech pro ten který úřad daných stanoveno jest. Neboť i tehdy, když úřad činí nějaký smluvní návrh nebo smluvní návrh druhé strany přijímá, jest tento jeho disposiční akt jeho usnesením nebo rozhodnutím a musí i toto usnesení neb rozhodnutí vydáno býti tak, jak to dle uvedených norem a vnitřního